METSÄTALOUS

Puuta ei osteta, vaikka hinta olisi kivihiiltä alhaisempi ja saatavuus hyvä. **SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO JA KONEYRITTÄJIEN LIITTO**

Paperin teko kannattaa edelleen myös Suomessa

Aikakauslehtipaperin teko Suomessa voi olla yhä hyvin kannattavaa. Vientihintojen laskun jatkuminen kohti kannattavuuden nollarajaa on kuitenkin entistä suurempi uhka metsäteollisuudelle.

Vientihinnat 2006–2013

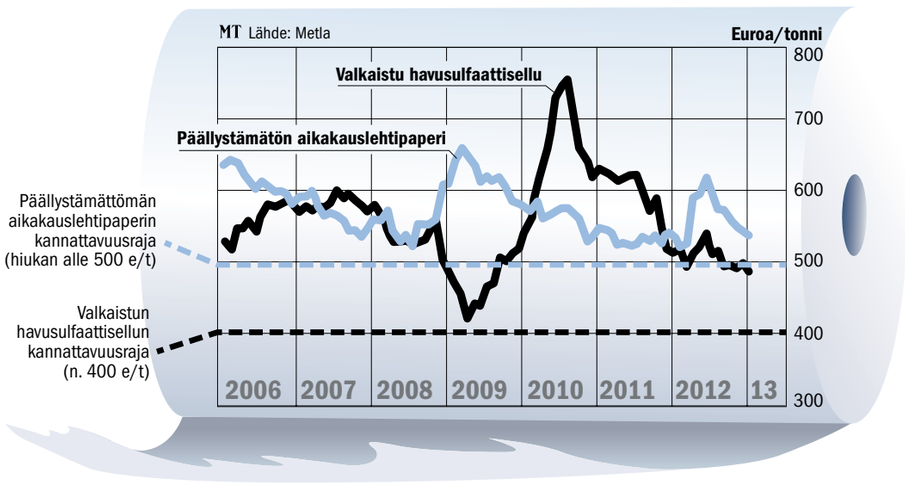

Sekä aikakauslehtipaperin että havusellun markkinahinnat ylittivät vuonna 2010 reippaasti tuotannon kannattavuusrajat suomalaisilla tehtailla, Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) ja Aalto-yliopiston puunjalostuslaitoksen tutkimukset osoittavat.

Metlan tutkijan **Heikki Korpusen** mukaan aikakauslehtipaperin teko kannatti paremmin kuin sellunkeitto. Tulevaisuuden näkymät ovat kuitenkin havusellulla paremmat.

”Sellussa kannattavuus näyttäisi olevan paremmin turvassa kuin aikakauslehtipaperissa, jonka kannattavuus on herkempi hintavaihtelulle.”

Päällystämättömän aikakauslehtipaperin (SC) valmistuksessa syntyi vuoden 2010 hinnoilla tuottoa 63 euroa kuusikuitupuukuutiota kohti, kun puu oli peräisin päätehakkuusta. Harvennuspuusta kertynyt tuotto oli 53 euroa kuutiometriltä.

Sellunkeitossa päätehakkuista hankitulle mäntykuitupuulle tuottoa tuli 42 euroa ja harvennuspuulle 37 euroa kuutiometrille.

Tutkimuksessa mäntykuitupuun tehdashinta sellunkeitossa vaihteli 39 eurosta 41 euroon kiintokuutiolta riippuen siitä, oliko puu päätehakkuista vai harvennuksilta. Paperitehtaalla puu maksoi 38 eurosta 43 euroon.

Kannattavuusraja sellulla kauempana

Sellunkeiton laskelmissa markkinahavusellun hintana käytettiin 692 euroa tonnilta. Aikakauslehtipaperin markkinahinta oli 590 euroa tonnilta.

Korpunen huomauttaa, että vuonna 2010 hinnat olivat korkeat, mikä näkyi hyvänä kannattavuutena.

Markkinahinnat ylittivät selvästi kriittiset pisteet, joissa tuotanto painuu tappiolle. Sellunkeitossa kriittiseksi pisteeksi saatiin tutkimuksessa noin 400 euroa tonnilta. Lähellä 400 euron tonnihintaa havusellu kävi viimeksi vuoden 2009 alkupuolella.

Paperitehtaan mallilaskelmassa kannattavuus painui tappiolle, kun päällystämättömän aikakauslehtipaperin tonnihinta jäi hieman alle 500 euroon.

Vientihinta määrää kannattavuuden

Tutkimuksen tuloksia voi pitää Korpusen mukaan vain suuntaa antavina, koska lähtötiedot eivät perustu tehdaskohtaisiin toteutuneisiin kustannuksiin, vaan yleisiin kustannustietoihin.

”Tuloksista voidaan päätellä, että sellun ja paperin markkinahinta on tehtaan kannattavuuden kannalta merkittävin”, Korpunen sanoo.

Lopputuotteen markkinahinnan muutoksen vaikutus kannattavuuteen oli Korpusen mukaan kaksinkertainen verrattuna raaka-aineen hinnan muutokseen.

”Tuotteiden hintojen lasku kohti kannattavuusrajoja on selvä uhka. Aikakauslehtipaperin kannattavuus on hintojen laskulle vielä herkempi kuin sellun”, Korpunen sanoo.

Metlan ja Aalto-yliopiston tutkimuksissa sellutehdas tuotti 600 000 tonnia havusellua vuodessa ja kulutti mäntykuitupuuta neljä miljoonaa kuutiometriä.

Paperitehdas teki aikakauslehtipaperia 300 000 tonnia vuodessa. Hiertämällä valmistettuun lämpömekaaniseen massaan (TMP) tarvittiin kuusikuitupuuta 0,5 miljoonaa kuutiometriä.

JUHA KAIHLANEN

Luonnonsuojelijat ja koneyrittäjät yhteisrintamassa kivihiiltä vastaan

Puuta riittäisi Suomessa voimalaitoskäyttöön, julistavat Suomen luonnonsuojeluliitto ja Koneyrittäjien liitto historiallisessa yhteistiedotteessaan.

Suomessa on asetettu kansalliseksi tavoitteeksi vähentää riippuvuutta kivihiilestä, maakaasusta ja öljystä. Useat energialaitokset ovat kuitenkin investoineet turvepulan takia mieluummin tuontihiileen kuin puuhun.

Esimerkiksi Jyväskylän ja Kuopion kaupunkien energialaitoksilla investoidaan parhaillaan kivihiilen polton lisäämiseksi. Yksi perusteluista on, että voimalaitoksille ei saa riittävästi puuta poltettavaksi.

Suomen luonnonsuojeluliiton puheenjohtajan **Risto Sulkavan** sekä Koneyrittäjien puheenjohtajan **Asko Piiraisen** mukaan puuta riittää, kunhan asiaan varaudutaan oikealla tavalla.

”Molempiin laitoksiin olisi saatavilla puuta poltettavaksi, eikä edes hinta ole ongelma. Esimerkiksi Koneyrittäjien verkostot ovat tarjonneet laitoksille isojakin määriä haketta. Sitä ei kuitenkaan osteta, vaikka hinta olisi kivihiiltä alhaisempi ja saatavuus hyvä.”

Korjuu- ja haketuskapasiteettia riittää

Suomessa on noin kuuden miljoonan kuutiometrin kuukausihakkuita vastaava määrä puunkorjuun kone- ja työntekijäkapasiteettia talven huippukysynnän aikaan.

Noin puolet tästä kapasiteetista olisi käytettävissä energiapuun korjuuseen, kun ainespuun hakkuut ovat hiljaisimmillaan, Piirainen kertoo.

Hakkurit ovat tehokkaimmassa käytössä vain puolet vuodesta. Niiden käyttöä voitaisiin lisätä ja tehostaa kehittämällä terminaaleja.

Liitot arvelevat, että Jyväskylässä ja Kuopiossa on aikanaan investoitu vääränlaatuisiin polttokattiloihin. Siksi puun polton lisäys maksaisi, ja energiayhtiöt investoivat mieluummin kivihiilen polttoon.

”Lyhytnäköiset investoinnit tulevat kalliiksi. Fossiilisten energianlähteiden käytöstä lankeava kasvava lasku maksetaan kallistuvina päästöoikeuksina ja ilmastokriisin tuomina ongelmina”, Sulkava toteaa.

Liittojen mielestä hallituksen tavoitteet kivihiilen käytön vähentämiseksi eivät ole konkretisoituneet riittävästi toiminnaksi puuenergian puolesta.

SUVI NIEMI

PEKKA FALI

Heikki Aholan palstalta korjattiin energiapuuta viime syksynä Limingan Koskelankylässä.

Uusia ratkaisuja konekorjuuseen

Energiapuun korjuu voi hyötyä kouran pikalukituksesta ja langattomasta tiedonsiirrosta

OULU (MT)

Jos kouran voi vaihtaa kymmenessä sekunnissa, yhdistelmäkone voi tulla houkuttelevammaksi vaihtoehdoksi energiapuun korjuussa. Langaton tiedonsiirto korjuukouran ja ohjaamon tietokoneen välillä kiinnostaa varmasti monia koneyrittäjiä.

Koneyrittäjä **Micael Granlund** uskoo myös rengaskohtaisen pintapaineen säädön lyövän itsensä läpi lähivuosina.

Hän ja muutama kymmenen muuta pohjoissuomalaista metsäalan ammattilaista tutustuivat ruotsalaisten kehittämiin innovaatioihin Suomen metsäkeskuksen bioenergiahankkeen matkalla.

Yhdistelmäkone suositummaksi

Yhdistelmäkoneen hankintaa estää usein se, että sen koura on kompromissi, koska kouran vaihto veisi aikaa, Granlund sanoo. Pikalukitus tekee kouran vaihdon nopeaksi ja helpoksi.

Toistaiseksi yhdistelmäkoneiden suosio on Pohjois-Suomessa kovin pientä. Stora Enson kohteilla niitä on käytössä puolen kymmentä, metsäpalvelupäällikkö **Kari Marjakangas** arvioi.

Stora Enson kohteissa kaluston valinta on yrittäjällä.

”Meidän kanssamme pitää kuitenkin keskustella. Varmistetaan, että kalusto sopii tehtäviinsä.”

Pintapaineen tasaus auttaa

Ruotsalainen Fiberdrive AB on kehittänyt pikalukituksen ja myös valmistaa laitteita itse. Pienehkö yritys käyttää kalustossaan myös rengaskohtaista, automaattista pintapaineen tasausta. Samalla menetelmällä tasataan ajoneuvon kallistelua.

”Kallistelussa syvimmät painaumat syntyvät”, Granlund sanoo. Esimerkiksi ojan ylityksessä paino siirtyy normaalisti ojan pohjalla oleville pyörille. Jälki voi olla pahaa.

Granlund kertoo kysyneensä, miten pehmeälle alustalle koneilla voi mennä. Vastaus oli, että aivan liian pehmeille.

Telojen käyttöä Granlund pitää kalliina.

Korjuujäljessä parantamisen varaa

Johtava esittelijä **Heikki Vähätalo** sanoo, että metsäenergian korjuu harvennuskohteilta on haastavaa ja vaikeutuu lähivuosina entisestään, sillä suometsien osuus harvennuskohteista lisääntyy. Korjuujälki on huonontunut vuodesta 2005.

Heikot tulokset johtuvat myös siitä, että taimikonhoito on usein lyöty tyystin laimin. Risukossa jälki on huonoa.

Granlund ja Marjakangas arvelevat, että osuutensa on myös sillä, että kuljettajien vaihtuvuus on nykyisin liian suurta. Tottumaton kuljettaja tekee huonompaa jälkeä.

Granlund myöntää, että kynnys jättää hankala kohde korjaamatta on suuri. ”Pyritään tekemään koko palsta kerralla – vaikka sitten huonomminkin.”

JOUKO RÖNKKÖ

Tilaa lehti ystävälle ilmaiseksi kuukaudeksi!

LAHJATILAUS Kestotilaajan kesäetuna voit tilata veloituksetta Maaseudun Tulevaisuuden yhdelle ystävälle 1 kk:n ajaksi. Kestotilaaja voi hyödyntää edun vain kerran. 1 lahjalehtitilaus/talous. Tarjous on voimassa 31.7.2013 asti ja se koskee uusia kotimaan tilauksia. Kesäetulehdellä ei voi jatkaa voimassaolevaa tilausta. Lahjatilaus alkaa haluamanasi päivänä, kuitenkin kuukauden sisällä tilauksen jättämisestä.

Muistathan kertoa lahjatilauksesta lahjan saajalle!

Mikäli sinulla ei vielä ole kestotilausta, voit tehdä kestotilauksen alla olevalla tilauskortilla tai voit muuttaa määräaikaisen tilauksesi kestotilaukseksi samalla tilauskortilla. Pääset heti hyödyntämään kestotilaajan kesäedun!

Voit tilata myös
- Netissä: www.maaseuduntulevaisuus.fi/etukk
- Puhelimitse: numerosta 020 413 2277 (ark. klo 8–16) Mainitse tilaustunnus MM3070

LAHJATILAUSKORTTI

TILAUKSEN LAHJOITTAJAN (KESTOTILAAJAN) TIEDOT:
Nimi _____
Osoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____
Puhelinnumero _____ - _____
Sähköposti _____
Asiakasnumero (pakollinen tieto) _____
Löydät asiakasnumerosi lehden etukannesta nimesi yläpuolelta.

LAHJAN SAAJAN TIEDOT: MM3070
Nimi _____
Osoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____
Puhelinnumero _____ - _____
Sähköposti _____

Haluan lahjatilauksen alkavan:
- ❑ heti
- ❑ _____ (pp.kk.vvvv, viimeistään 1 kk:n sisällä)

En vielä ole kestotilaaja:
- ❑ Tilaukseni on määräaikainen, mutta haluan jatkaa sitä edulliseen kestotilaushintaan vain 185 €/vuosi. Samalla hyödynnän oheisen kesäedun. (MM3071)
- ❑ Haluan tilata Maaseudun Tulevaisuuden edulliseen kestotilaushintaan 185 €/vuosi. Samalla voin hyödyntää heti oheisen kesäedun. (MM3072)

Minulle saa lähettää Viestilehdet Oy:n uutisia, tarjouksia ja tiedotteita matkapuhelimeeni ❑ sähköpostiini ❑. Annettuja nimi- ja osoitetietoja voidaan käyttää suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti.

Maaseudun Tulevaisuus maksaa tilauksen postimaksun.

MAASEUDUN TULEVAISUUS
VIESTILEHDET OY
Tunnus 5015109
Info: M1
00003 VASTAUSLÄHETYS